

BACHELOR OF COMMERCE (CBCS - 2018 COURSE)
F. Y. B. Com. Sem-II : WINTER :- 2021
SUBJECT: GEOGRAPHY OF RESOURCES-II

Day : Thursday
Date 27-01-2022

W-18140-2021

Time : 02:00 PM-05:00 PM
Max. Marks: 60

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
- 3) Draw neat diagrams **WHEREVER** necessary.
- 4) Use of map stencil is **ALLOWED**.

Q.1 Explain geographical factors affecting the tourism. **(12)**

OR

Explain an account of Iron and Steel industry of India.

Q.2 Attempt any **TWO** of the following: **(12)**

- a) Explain major industrial regions of India.
- b) Explain cotton textile industry of India.
- c) Explain role of industries in economic development.

Q.3 Attempt any **TWO** of the following: **(12)**

- a) Explain Weber's theory of industrial location.
- b) Explain need and importance of transportation in commercial development.
- c) Explain factors affecting on international trade.

Q.4 Attempt any **THREE** of the following: **(12)**

- a) Explain importance of rail ways.
- b) Explain the role of Air ways in tourism development.
- c) Explain India's foreign trade.
- d) Explain tourism industry of India.

Q.5 Write short notes on any **THREE** of the following: **(12)**

- a) Choropleth method
- b) Engineering industry of India
- c) Line graph and Bar graph
- d) Divided circle method

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना :

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
- ४) नकाशा स्टेन्सिल्स वापरण्यास परवानगी आहे.
- ५) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

- प्र.१ पर्यटनावर परिणाम करणारे भौगोलिक घटक स्पष्ट करा. (१२)
- किंवा
- भारतातील लोह-पोलाद उद्योगाचा वृत्तांत स्पष्ट करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)
- अ) भारतातील प्रमुख औद्योगिक विभाग स्पष्ट करा.
  - ब) भारतातील सुती-वस्त्र उद्योग स्पष्ट करा.
  - क) आर्थिक विकासातील उद्योगधंद्यांची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)
- अ) वेबरचा उद्योगधंद्यांच्या स्थानिकीकरणाचा सिध्दांत स्पष्ट करा.
  - ब) व्यापार विकासातील वाहतुकीची गरज व महत्त्व स्पष्ट करा.
  - क) आंतरराष्ट्रीय व्यापारावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. (१२)
- अ) रेल्वे वाहतुकीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
  - ब) पर्यटन विकासातील हवाई वाहतुकीची भूमिका स्पष्ट करा.
  - क) भारताचा विदेशी व्यापार स्पष्ट करा.
  - ड) भारतातील पर्यटन उद्योग स्पष्ट करा.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर टीपा लिहा. (१२)
- अ) छाया पध्दती
  - ब) भारतातील अभियांत्रिकी उद्योग
  - क) रेषालेख व स्तंभालेख
  - ड) विभाजीत वर्तुळ पध्दती

* * * * *